

ANANDA DANSA - DIVINAS PALABRAS

Una visió en dansa de l'obra de Valle-Inclán

Una **PRODUCCIÓ** de l'**INSTITUT VALENCIÀ DE CULTURA**

“No es perda la creativitat, l'ofici i la bellesa mostrades per L'IVC de les mans d'Ananda Dansa la grandesa de la qual no deixa de créixer.” José Vicente Peiró. *Las Provincias*.

Un espectacle de gran format amb 11 ballarins i 5 tècnics. Creat i dirigit per Edison i Rosángeles Valls.

Produït per l'IVC (Institut Valencià de Cultura) amb la col·laboració del Gran Teatre Antonio Ferrandis de Paterna, espai de residència de la companyia Ananda Dansa.

Música original composta per Pep Llopis i Jorge Gavaldá, gravada i interpretada per la Jove Orquestra de la Generalitat Valenciana, les Veus de l'Orfeó Valencià i de l'Orfeó Valencià Infantil.

Divinas Palabras

Una visión en danza de la obra de Valle-Inclán

ANANDA DANSA presenta:
Una producción del **Institut Valencià de Cultura**

Creación y Dirección:
Edison Valls y Rosángeles Valls

Música:
Pep Llopis y Jorge Gavaldá

**GENERALITAT
VALENCIANA**
Conselleria d'Educació,
Investigació, Cultura i Esport

**TOTS
A UNA
VEU**

**INSTITUT
VALENCIÀ
DE CULTURA**

Col·labora:

Goth

Rubik's
CUBES

La rebel·lió de la carn

En *Divinas Palabras*, subtitulada “Tragicomedia de aldea”, l’obra teatral que ha servit de base per a aquest treball coreogràfic, Valle-Inclán ens presenta un mostrari dels pecats capitals, especialment l’avarícia i la luxúria, encarnats en un poble crucificat entre el que és diví i profà i en un ambient de pobresa espiritual on tota desmesura és possible.

La trobada entre el text de Valle-Inclán i la dansa ens ha permès extraure poesia de l’horror i convertir en somriure aqueix mateix horror: l’*esperpent*.

Hem buscat fer-ho amb una estètica expressionista, que subratlla les passions dels personatges i l’instint enfront de la raó, tot açò en un escenari de plasticitat dramàtica i llibertat teatral. La mort, el grotesc i l’humor macabre, resumeixen una visió irònica i no tan distanciada d’un món que cada vegada s’assembla més al nostre món contemporani.

Divines paraules... sense paraules.

Creació i Direcció: EDISON i ROSÁNGELES VALLS

Música Original: PEP LLOPIS i JORGE GAVALDÁ

Ballarins / Intèrprets, per ordre d'intervenció

PALOMA CALDERÓN: Simoniña, filla de Pedro Gailo i Mari Gaila

TONI APARISI: Pedro Gailo, sagristà de San Clemente

ESAÚL LLOPIS: Séptimo Miau, el fullero

SARA CANET: Pocapena, la barjaula de Séptimo

PAULA REDONDO: Mari Gaila, esposa de Pedro Gailo

CRISTINA MAESTRE: Juana La Reina, la germana moribunda de Pedro Gailo

RENATA VALLS: Laureaniño "el idiota", fill/a de Juana La Reina

MIGUEL MACHADO: Miguelín El Padronés

CRISTINA REOLID: Marica, germana de Pedro Gailo i de Juana La Reina

MARTA SERRET: Rosa La Tatula, prostituta

BALDO RUIZ: Jutge de pau

Direcció Escènica i Dramatúrgia

EDISON VALLS

Direcció Coreogràfica

ROSÁNGELES VALLS

Direcció Musical

PEP LLOPIS

Assistents Coreogràfics

ANA LUJÁN - TONI APARISI

Disseny i Realització Vestuari

PASCUAL PERIS

Disseny Il·luminació

EMILIO LAVARIAS

Disseny Escenografia

EDISON VALLS

Cartell

CLAUDIO ZIOTTI

Fotògraf

VICENTE A. JIMÉNEZ/DANI GARCÍA SALA

Gravació

CRISTINA BARBERO

Maquillatge i Caracterització

MERCEDES LUJÁN

Instal·lació Escenogràfica

SAMUEL MUT - CARLOS HINOJOSAS

BANDA SONORA INTERPRETADA PER:

MÚSICS de la JOGV (Jove Orquestra de la Generalitat Valenciana)

VIOLÍ 1er	ANNA SANCHIS LLORENS
VIOLÍ 2n	GUILLEM ANTICH CALPE
VIOLA	CAROLINA ALBA MARUGÁN RUBIO
CEL·LO	JESÚS CARRASCOSA CAMBRA
FLAUTA	ANA HERNÁNDEZ GIMÉNEZ
ÒBOE	ÁNGELA GONZÁLEZ LÓPEZ
CLARINET	FERRAN GARCERÁ PERELLÓ
FAGOT	ESTHER CEREZO BLÁZQUEZ
TROMPETA	ANA CABALLERO ARGENTE
TROMPETA	PEDRO J. CASES SÁNCHEZ

TROMPA	RAÚL DEL CAMPO CARPIO
TROMBÓ	FABIÁN LLÁCER GINER
TUBA	NATXO OLIVAS CABRERA
DIRECTOR	JOSÉ VICENTE LEAL MORA
ASSISTENT TÈCNIC JOGV	JAVIER RICART
COORDINADORA ADTV. UUA	INMACULADA PALAU
SECRETÀRIA TÈCNICA DE LA JOGV	ROSA CARDÓS

VEUS DE L'ORFEÓ VALENCIÀ I DE L'OVI

SOPRANO	ISABEL MARÍA GRACIÁN
SOPRANO	LAURA MORENO
MEZZO	CARMEN MÁRQUEZ
MEZZO	ESTELA DEL CARME VALLDECABRES
TENOR	ÒSCAR NAVARRÉ
BARÍTON	JOSEP LLUIS VALLDECABRES

SAXOS ALT I SOPRANO	PERICO SAMBEAT
UKELELE	MANUEL PÉREZ GIL
GUITARRA PROCESSADA, SAMPLER I PERCUSSIONS	JORGE GAVALDÁ
SAMPLER, PIANO, PERCUSSIONS I SÍNTESI	PEP LLOPIS
REALITZACIÓ BANDA SONORA	3R PRODUCCIONS
SCORE	MANUEL PÉREZ GIL
ESTUDIS DE GRAVACIÓ	STUDIBOR-MARMITA
PROCESSOS I MASTERITZACIÓ	JORGE GAVALDÁ & PEP LLOPIS
ESTUDI DE GRAVACIÓ:	STUDIBOR-MARMITA
PROCESOS I MASTERITZACIÓ	JORGE GAVALDÁ & PEP LLOPIS

Estrenat l'11 d'abril de 2018 amb motiu de la inauguració del festival "Dansa València"

RECULL DE PREMSA

LAS PROVINCIAS- JOSÉ VICENTE PEIRÓ

Divines Paraules aborda amb brillantor l'adaptació del clàssic de la literatura. El resultat és la perfecció.

Rosángeles i Edison Valls van salvar amb brillantor el repte. Amb el seu talent i el seu treball, transmeten des de la contemporaneïtat intemporal l'argument amb moviment, sense paraules, amb matisos plens de significat.

Emet tota la sensualitat i la potència visual estètica necessària, amb fina sensibilitat, i una escenografia molt pròpia d'Ananda Dansa.

L'escena final mereix un esment especial. La seua sublim bellesa impressiona, amb la baixada de dues creus foses finalment entre la música on ressonen els acords de la melodia del Misteri d'Eix. Una apoteosi que subratlla el poder de la tradició, sobretot la forjada per la tradició catòlica sobre les conductes individuals, llicencioses i eròtiques.

Però per a açò feien falta uns interpretes extraordinaris. Tots ho són, sense excepció. Solvents interpretant, solvents dansant.

No es perda la creativitat, l'ofici i la bellesa mostrades per l'IVC de les mans d'Ananda Dansa la grandesa de la qual no deixa de créixer.

SAÒ - VICENT BOSCA

L'espectacle té moments d'autèntica bellesa plàstica, són fotografies en moviment que captiven el públic, bellesa que està potenciada per una il·luminació molt efectiva i per una música que també t'estremeix.

I sempre, sempre, notes el gran treball dels ballarins i ballarines. Al final, l'espectacle és una espècie de simfonia de moviment, de llum, de color, de sensualitat, de provocació i tal vegada de perversió. Un espectacle per a veure i gaudir.

CARTELERA TURIA - NEL DIAGO

L'espectacle no deixa de tenir aqueix inigualable i enlluernador segell d'Ananda Dansa, en l'escenogràfic (Edison), en el coreogràfic (Rosángeles) i en el musical (Pep Llopis i Jorge Gavaldà) al que hem de sumar l'excel·lència del cos de ball.

Un espectacle extraordinari que no supleix la lectura del text original, sinó que, més aviat, incita a ella. Bellesa pura.

ALBIDANZA- CLARA DIES

En conjunt, *Divines Paraules* és un espectacle captivador, cru, dramàtic, carregat d'emocions, sensualitat i energia. Des d'un principi s'ha plantejat acuradament com una obra apta per a un públic ampli; els espectadors, ja siguen esforçats lectors de Valle Inclán, àvids consumidors de teatre i dansa, o simplement vulguen ser captivats per la màgia d'un escenari omplert per brillants ments creatives, no quedaran decebutos.

PERIODICO LEVANTE- ENRIQUE HERRERAS

En aquesta obra hi ha una fusió: el pecat encarnat en passions elementals de la luxúria i l'avarícia, paradoxalment, flueixen amb una estranya espiritualitat. Les seues figures són carnals i, al mateix temps, místiques, repletes d'un sentit religiós profund. Aquesta recerca és la que s'ha desenvolupat en aquesta visió coreogràfica dirigida per Rosángeles i Edison Valls Valls amb la qual s'han traduït les imatges que transmet un text que a l'origen tenia una mica de dansa, de dansa de la mort.

Música i dansa transmeten una mescla de sexe, plaer, mort i religiositat. Sons místics i escenes profanes. Orgia i equilibri estètic. Els extrems, sí, es toquen. Tot l'elenc ressalta. Les coreografies de grup són desenfadades, perfectament dibuixades en l'espai, magnífic el pas à deix final dels dos ballarins. LA MÍSTICA DEL PECAT.

UNA VISIÓ EN CODI DE DANSA

Divines és un cant a la vida visceral i primitiva.

En un aparent escenari de normalitat, la falta de judici moral, d'escrúpols i remordiments dels seus habitants, converteix en normal el que a nosaltres ens semblaria extravagant, el delictes en lògic i el dogma en el que és neci.

En Divines Paraules no hi ha penes, els seus protagonistes no es queixen, i la mort es converteix en vida.

Es pot posar en escena el drama de la vida d'aquests personatges amb una interpretació pessimista, on les seues baralles, vicis i misèries es contagien a la resta de les seues accions. Se'ls pot presentar com a desgraciats i embrutits animals que solament es preocupen dels seus baixos instints i que maleeixen la seua existència per així crear una posada plena de frikies que van aïllant-se en ells mateixos i repartint odis als seus veïns.

Nosaltres no ho veiem així.

Veiem gent vital que viu al dia i tracta de conduir la seua vida amb enginy esquivant les penúries que la pròpia vida els trava.

I entenem que aquests personatges no tenen la noció de "pecat" amb la qual les persones reals som inculcades, i açò és així perquè no s'acusen, no es penedeixen, no s'odien, i igual que es barallen s'abracen.

Valle va inventar la dita de: "mirar als personatges des d'avall, com a déus, cara a cara, com a iguals, o des de dalt, com a ninots".

Aquest mirar des de dalt, com amb un espill còncav que deforma la realitat és la imatge més descriptiva de l'"esperpento" de Valle. En Divines és evident que Valle posa en practica, potser intuïtivament aquest espill, mostrant-nos a éssers que viuen en el seu alter ego, i exposant-los com en una pista de circ.

Els Gailos, Séptimo, Pocapena, Juana, Marica, l'Idiota, etc., són éssers que viuen en un altre temps i en un altre lloc, tan allunyats de nosaltres que sembla que existisquen en una altra vida. Recorda un documental sobre lleons, xacals i zebres, amb els seus costums de caça, aparellament i supervivència, i com en tot documental, no detecte pedagogia, no veig que recomane aplicar-nos lliçó alguna, ni que pose en una balança a ells i a nosaltres, ni tan sols veig que ens subratlle un camí per a millorar les nostres vides ni la nostra societat, i no veig "la falta" d'aquests éssers. No obstant açò sí veig l'optimisme de la vida natural lliure de prejudicis, i veig que "la falta" és virtut i no perjudici i entenc que quan llegeixes o veus l'obra no calbres el que has vist, perquè simplement no té res a veure amb tu, però que un cert regust li entra a un pels porus.

Valle posa en escena un espill còncav que, com a tal, el que reflecteix és als qui mirem i no als qui estan en el punt de mira. Nosaltres els espectadors som l'esperpento del que Valle parla, els que observem des de dalt com a déus, els que ens vanagloriem de cultura i societat davant dels que simplement viuen.

SOBRE LA MÚSICA

Ananda Dansa ens proposa posar música a una proposta basada en l'obra de Valle-Inclán, però totalment intemporal i contrastant els dos mons, el sagrat i el profà. Un espectacle del segle XXI on la paraula estarà substituïda per la dansa i la dramatització de la mateixa.

Ens plantegem acompanyar-los en aqueix canvi i buscar, amb ells, des d'una òptica innovadora i actual.

En el nostre territori, València, existeixen drames litúrgics tradicionals, originats en l'edat mitjana, que van nàixer com a constatació, difusió i plasmació dels misteris i virtuts del cristianisme. D'altra banda, també existeixen peces sonores de procedència més aviat pagana o popular que poden aportar-nos referents sonors interessants sense perdre les nostres arrels. En aqueix recorregut sonor de referències autòctones valencianes, inclourem algunes peces musicals compostes per nosaltres, unes al cent per cent i altres versionant música sacra.

Es tracta de crear una música original, però basada en substrats sonors tradicionals. Inclouent versions del Misteri d'Elx. Pensem que aquesta peça d'indiscutible valor històric i musical, Patrimoni de la Humanitat, està repleta de moments tremendament seductors per a un compositor del segle XXI.

Un homenatge a les nostres arrels i fonts sonores històriques i tradicionals, vistes amb ulls actuals.

ANANDA DANSA

PREMIO NACIONAL DE DANZA 2006.

10 PREMIS MAX

MEDALLA D'HONOR DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA 2017

Premi AVETID 2017

Premi IMPORTANT del Periódico LEVANTE - EMV, 2007

Premi CARTELERA TURIA 2005

Premi CARTELERA LEVANTE 2003

ANANDA DANSA (1981-82) ha creat 30 espectacles, dels quals s'han fet 3.640 funcions. S'han realitzat gires per 20 països. Però, sobretot, consolidat un públic propi a Espanya.

Poesia en moviment

“Amb la dansa ens enfrontem al que ens incomoda, al mateix temps que compartim el que estimem”

Companyia de dansa contemporània creada en 1982 pels germans Rosángeles i Edison Valls, Ananda Dansa és una de les companyies més rellevants dins del panorama nacional –PREMI NACIONAL DE DANSA 2006 en la modalitat de creació– amb més de 30 produccions pròpies.

És companyia resident, des de l'any 2.000, en el Gran Teatre Antonio Ferrandis de Paterna, i va ser durant diversos anys responsable de la direcció docent i artística de l'Escola Municipal de dansa de l'Ajuntament de Paterna.

Al llarg de la seua trajectòria Ananda Dansa ha desenvolupat un llenguatge personal en el qual incorpora a la dansa molts elements procedents del teatre, destacant la dramaturgia, més o menys abstracta, com a eix conductor de la coreografia.

Per a això dedica, en cadascuna de les seues creacions, molt temps a investigar i a desenvolupar llenguatges específics en els quals també la música i l'escenografia juguen un paper essencial.

Un equip artístic/tècnic i excel·lents ballarins/intèrprets en totes les seues propostes escèniques li han donat un merescut segell de qualitat i de singularitat a la seua obra coreogràfica, al que s'uneix la llibertat i valentia a assumir riscos buscant sempre l'essència i la veritat de les seues creacions.

Però el que marca l'estil d'Ananda Dansa és el seu repte per “comunicar” a través de la dansa. Les produccions d'Ananda Dansa busquen abans de res transmetre emocions i tracten que de l'emoció es passe a la raó: comunicar idees, sentiments, conceptes, sensibilitzar, commoure... En una paraula, la tècnica i la coreografia al servei d'una idea, d'un discurs cal·ligrafat amb l'escriptura de la dansa.